



In the field of civil justice, pending procedures and proceedings initiated before the end of the transition period will continue under EU law. The e-Justice Portal, on the basis of a mutual agreement with the UK, will maintain the relevant information related to the United Kingdom until the end of 2024.

Atbildētāji (kriminālprocesā)

England and Wales

Kur notiks tiesas process?

Visas krimināllietas sākas **miertiesā**. Pēc tam ir trīs iespējamie lietas turpināšanas veidi.

Par nelieliem likumpārkāpumiem viss tiesas process notiek **miertiesā** vai nu **trīs mirtiesnešu**, vai apgabala tiesneša sastāvā.

Smagākus likumpārkāpumus izskata mirtiesās vai **Kroņa tiesā** viena tiesneša un 12 zvērināto sastāvā.

Mirtiesneši vai apgabala tiesnesis pēc tam, kad jūsu advokāts ir izteicies jūsu vārdā, izsver, kurš tiesas procesa veids ir vispiemērotākais jūsu lietas izskatīšanai. Ja atbilstīgi, jūsu lietu izskatīs mirtiesā, bet, ja ne vai ja jūs uzstājat, lai lietu izskata Kroņa tiesā, tad lietu nodos tai. Visas pilngadīgo personu lietas ir atklātas.

Ja esat jaunāks par 18 gadiem un ja vien likumpārkāpums, par kuru jūs apsūdz, nav ļoti smags, tiesas process notiks **jaunatnes tiesā** viena tiesneša vai trīs speciāli apmācītu mirtiesnešu sastāvā. Šie tiesas procesi ir slēgti.

Vai tiesas procesa laikā var mainīt apsūdzību?

Apsūdzību var mainīt sākotnējās uzklaušanas laikā, bet parasti brīdī, kad tiesa sāk uzklaut liecības, to darīt vairs nevar. Par mazāk smagiem likumpārkāpumiem apsūdzība ir jāuzrāda sešu mēnešu laikā pēc to izdarīšanas. Jūs varat atzīt vainu pilnībā vai kādā apsūdzības daļā. Prokurors var piekrist pieņemt jūsu vainas atzīšanu par mazāk smagu noziedzīgu nodarījumu nekā to, kura izdarīšanā jūs apsūdz.

Vai man jābūt klāt tiesas procesā?

Ja jūs neierodaties tiesā, kad nepieciešams, tas ir noziedzīgs nodarījums. Turklāt lietu bez jūsu klātbūtnes var turpināt. Nelielu likumpārkāpumu lietās bieži ir iespējama advokāta pārstāvniecība jūsu vārdā vai vainas atzīšana pa pastu, kā arī atļauja turpināt lietas iztiesāšanu bez jūsu klātbūtnes. Parasti Kroņa tiesā lietu bez jūsu klātbūtnes iztiesāt nevar. Tomēr, ja jūs traucējat tiesas procesu vai izvairāties no tiesas, iztiesāšanu var turpināt bez jums. Neierašanās tiesā (bez attaisnojoša iemesla) ir noziedzīgs nodarījums.

Vai es varu piedalīties tiesas procesā ar videosaiknes palīdzību?

Parasti tas nav iespējams, lai gan dažos tiesas procesos jūs varat piedalīties, atrodoties cietumā vai policijas iecirknī, izmantojot **videosaikni**. Tiesā atrodas mirtiesneši vai tiesnesis un prokurors. Jūsu juridiskais padomdevējs var atrasties policijas iecirknī vai tiesā; viņš varēs jūs redzēt un dzirdēt videosaiknē.

Vai man piešķirs tulku, ja es nesaprotu, kas notiek?

Ja jūs nesaprotat angļu valodu, tiesa jums piešķirs tulku.

Vai man piešķirs advokātu?

Parasti advokāta klātbūtne tiesā nav nepieciešama, bet mēs noteikti iesakām tomēr advokātu nolgt. Zināmos tiesas procesos advokāts ir nepieciešams, piemēram, apsūdzībā par izvarošanu, vai tad, ja nopratināmie liecinieki ir jauni cilvēki.

Vai es varu mainīt savu advokātu?

Jā, skatīt [1. faktu lapu](#).

Vai man tiesas procesā jāsniedz liecība?

Jūs varat sniegt liecību tiesas procesā, bet piespiest jūs to darīt nevar. Jūsu advokāts jums ieteiks, vai tas jādara. Jūsu atteikšanos liecināt bez attaisnojoša iemesla var izmantot pret jums, bet jūs nevar notiesāt tikai tāpēc, ka tiesas procesā jūs klusējat.

Kādas ir manas tiesības attiecībā uz pierādījumiem pret mani?

Ja jūs piekrtāt, liecības var nolasīt vai izklāstīt kopsavilkumā. Ja jūs liecības apstrīdat, parasti uz tiesu izsauc lieciniekus liecības došanai, lai jūs to varat apstrīdēt, uzdodot jautājumus. Ja prokurors izmanto dokumentus kā pierādījumus pret jums, viņš pirms tiesas procesa par to informē jūsu advokātu. Jūsu advokāts dokumentus var apstrīdēt. Jūsu advokāts var iztaujāt jebkuru liecinieku, kurš liecina pret jums, lai apgāztu šo liecību.

Vai es savā vārdā varu iesniegt pierādījumus?

Jā. Pierādījumi var būt dokumenti vai fiziski pierādījumi. Jūs arī varat lūgt lieciniekus sniegt liecību jūsu labā, un tiesnesis var likt lieciniekiem ierasties tiesā. Jūsu advokāts un prokurors uzdos viņiem jautājumus.

Vai ņems vērā informāciju par manu sodāmību?

Pirms tiesas procesa prokurors ievāks informāciju par jūsu sodāmību, tostarp arī par notiesāšanu citās valstīs. Attiecīgās situācijās šo informāciju atklās tiesai, bet jūsu advokāts var iebilst pret to. Pat ja tiesa ņem vērā jūsu sodāmību, jūs nenotiesās tikai tādēļ, ka jums ir iepriekšēja sodāmība.

Kas notiek pēc tiesas procesa beigām?

Pēc visu pierādījumu pārbaudes pieņem lēmumu („spriedumu”) par to, vai esat vainīgs vai ne. Mirtiesā mirtiesneši pieņem spriedumu. Kroņa tiesā tikai zvērinātie pieņem spriedumu. Ja tas ir attaisnojošs spriedums (jūs „attaisno”), lietu izbeidz. Ja citas apsūdzības pret jums nav, jūs drīkstat atstāt tiesu. Ja tas ir notiesājošs spriedums (jūs „notiesā”), tad advokāti iesniedz pieteikumu par sodu. Lai noteiktu soda mēru, var noturēt atsevišķu tiesas procesu.

Kādu sodu man piespriedīs?

Soda mērs ir atkarīgs no noziedzīga nodarījuma smaguma. Tiesa ievēros **valsts vadlīnijas**. Par katru noziedzīgu nodarījumu ir noteikts maksimālais sods; par dažiem noziedzīgiem nodarījumiem ir noteikts arī minimālais sods.

Plašāka informācija par iespējamo sodu ir pieejama [šeit](#). Iespējamie sodi ietver zemāk aprakstīto.

Brīvības atņemšana. Brīvības atņemšana var būt uz nenoteiktu vai noteiktu laiku. Tiesa jums paskaidros, cik ilgu laiku jums būs jāpavada cietumā. Sods, kura ieslodzījuma laiks nepārsniedz 12 mēnešus, var būt nosacīts sods (soda izciešana notiek sabiedrībā saskaņā ar noteiktiem nosacījumiem). Soda termiņā parasti ieskaita laiku, kuru esat pavadījis cietumā, gaidot uz tiesas procesu.

Darbs sabiedrības labā (kur var būt ietverti dažādi nosacījumi, piemēram, veikt neapmaksātu darbu vietējā sabiedrībā).

Naudas sods (sods naudas izteiksmē).

Kompensācija (nauda, kas maksājama cietušajam).

Izraidīšana (atgriešana jūsu valstī, tikai smagu noziegumu gadījumos).

Diskvalifikācija (piemēram, no auto vadīšanas).

Kāda ir cietušā loma tiesas procesa laikā?

Cietušais nav tiesas procesa dalībnieks, bet var sniegt liecību jūsu lietā. Lemjot par jums piespriežamo sodu, tiesnesis ņems vērā [cietušā liecību](#) par noziedzīga nodarījuma ietekmi. Tiesnesis nevar piespriest jums sodu par civiltiesisko kaitējumu, bet var lemt par [kompensācijas rīkojumu](#). Cietušajam ir tiesības ierosināt pret jums privātu apsūdzību.

Saites

[Došanās uz tiesu](#)

[Tiesas process](#)

[Piedalīšanās tiesā ar videosaiknes palīdzību](#)

[Soda piespriešanas vadlīnijas](#)

[Palīdzības dienests cietumnieku ģimenēm](#)

[Dzīve cietumā](#)

[1933. gada Bērnu un jaunu cilvēku akts](#) (ar grozījumiem)

[1980. gada Miertiesu akts](#) (ar grozījumiem)

[1994. gada Krimināltiesību un sabiedriskās kārtības akts](#) (ar grozījumiem)

[1996. gada Kriminālprocesa un izmeklēšanas akts](#) (ar grozījumiem)

[1998. gada Noziegumu un nemieru akts](#) (ar grozījumiem)

[2000. gada Krimināltiesu varas \(Soda piespriešana\) akts](#) (ar grozījumiem)

[2003. gada Krimināltiesību akts](#) (ar grozījumiem)

[2007. gada Apvienotās Karalistes robežu akts](#) (ar grozījumiem)

[2008. gada Krimināltiesību un imigrācijas akts](#) (ar grozījumiem)

[2009. gada Kriminālmeklētāju un tiesu akts](#) (ar grozījumiem)

Lapa atjaunināta: 01/12/2016

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.